REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune
Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov:
Administraţiunea, Piaţa mare, târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 9. Braşov, Sâmbătă 12 (25) Ianuarie 1908.

O votare „sui generis“ în dietă.

Eri s'a terminat în camera ungară desbaterea generală asupra proiectului de lege al contingentului de recruţi pe 1908

Cu ocaziunea aceasta s'a manifestat în mod neîndoios amărăciunea, de care este cuprinsă opoziţiunea fără deosebire de partid şi de naţionalitate.

Pentru prima oară un număr însemnat de deputaţi independişti maghiari au pärtinit o propunere făcută de un membru al partidului naţionalist în numele acestuia. Au pärtinit'o, deşi rămânând credincioşi marelui antagonism ce-i desparte de nemaghiari, au declarat sus şi tare că de altfel n'au nimic comun cu naţionaliştii şi cu partidul lor.

Guvernul a respins de-arândul toate propunerile făcute de disidenţi şi a respins în urmă şi propunerea făcută de deputatul Coriolan Brediceanu în numele clubului naţionalist, relativă la reducerea serviciului militar la doi ani.

Disidenţii au fost foarte agitaţi şi au întâmpinat respingerea propunerilor, lor ear mai cu seamă a propunerei lui Brediceanu cu strigătul: „Ruşine!, ruşine!“

Deputatul Lengyel, când s'a pus întrebarea de cätra preşedinte ca să se voteze asupra luărei în consideraţiune a proiectului de lege şi asupra propunerilor ce s'au făcut la acest proiect, a cerut să se voteze deosebit asupra fiecărei propuneri, dintre cele patru ce s'au făcut. Propunerile au fost respinse şi proiectul a fost primit în general între strigări de: „Trăiască armata maghiară“! Atunci s'a ridicat din nou Lengyel Zoltan şi s'a produs următoarea scenă foarte caracteristică şi semnificativă. Lengyel a zis: „Proiectul de rezoluţiune al lui Brediceanu, care vorbeşte de reducerea serviciului militar obligator la doi ani, a fost votat din partea disidenţilor, având în vedere că partidul independenţei a fost acela, care a propovăduit ani de arândul această reducere la serviciul militar şi că aceasta a fost unul din punctele de căpetenie ale programului partidului, în ultima campanie electorală. Atunci mai mulţi din stânga, s'au întors spre disidenţi şi au început să urle... (mare sgomot) Au făcut observări ca şi când disidenţii, ar fi legat frăţie cu naţionaliştii“.

Farkashazy întrerupându-l zice: „Unde au fost naţionaliştii când s'a ridicat cvota? Au fraternizat cu d-voastră?

Şi acum vine momentul atât de caracteristic pentru toată mizeria stărilor politice din Ungaria.

Lengyel, ca să nu fie bănuit şovinismul său, se vede îndemnat a face următoarea declaraţie: Disidenţii sunt maghiari deplini şi sinceri în nizuinţele, sentimentele şi aspiraţiunile lor. Aceasta o ştie toată ţara. Că ei ar fi votat cu naţionaliştii este o calumnie; ei au votat pentru servicul militar de doi ani, cum au promis la alegeri. Resping dar şi stigmatisez acuzarea ca şi când noi, disidenţii, ne-am fi aliat cu naţionaliştii!

Iată nota situaţiunei între partidele din dietă. Cu adevărată pasiune au strigat cei ce au rămas credincioşi lui Kossuth, când disidenţii au votat pentru propunerea lui Brediceanu: Iată-vă cum traficaţi şi intrigaţi dimpreună cu naţionaliştii!

Numai cât nu i-au făcut de-a dreptul trădătorii patriei.

Aici devine superflu ori ce comentar. Asemeni stări e imposibil să dăinuiască.

Revizuirea regulamentului camerei. In şedinţa de alaltăeri a dietei deputatul Nagy Emil a înaintat camerei, precum ştim, propunerea sa privitoare la revizuirea regulamentului camerei, care a fost pusă pe astăzi la ordinea zilei. După nesuccesul conferenţei comune a tuturor partidelor dietale, guvernul şi partidele coaliţiei au încheiat un compromis în chestia revizuirei regulamentului şi anume ca regulamentul revizuit deocamdată să se voteze numai pe durata acestui ciclu parlamentar. In înţelegere cu guvernul, deputatul Nagy Emil a propus următoarea modificare la aliniatul din urmă, în care e vorba despre întrarea în vigoare a regulamentului revizuit: »Dispoziţiile acestui proiect n'au valoare decât sub durata actualului parlament şi numai la discuţia proiectelor despre budget, apropriaţie, despre reforma electorală şi alte chestiuni cari interesează numai ţările coroanei sfântului Ştefan. După terminarea discuţiei parlamentare a proiectelor despre sufragiul universal, dar înainte de ce aceste proiecte ar ajunge legi, — camera hotăreşte în chestia revizuirii definitive a regulamentului. Acest regulament revizuit va întra în vigoare cu deschiderea noului parlament al sufragiului universal. La discuţia acestui proiect sunt a se aplica dispoziţiile acestui proiect.«

Din camera ungară.

In şedinţa din 21 Ianuarie deputatul Dr. St. C. Pop a rostit un discurs mai lung la proiectul recruţilor. Din discursul acesta extragem următoarele părţi.

După ce autorul declară, că nu primeşte proiectul, mai întâiu fiindcă n'are încredere în guvern, trece la politica guvernelor din trecut şi actual, cari au urmărit şi urmăresc *maghiarizarea şi în armată*. Politica aceasta o declară de foarte primejdioasă căci ea constitue o adevărată pacoste.

»Ori care oficer, zice oratorul, care şi-a ales cariera militară, poate să înveţe limbi străine, trebuie chiar să înveţe cum trebue să înveţe orice om inteligent (aprobări în centru), dar să ceri dela sărmanul plugar, care şi-a părăsit pe ai săi, părinţii, poate şi femeile, să aştepţi dela omul ăsta năcăjit să mai înveţe şi limbi străine, poate să însemne orice, numai nu promovarea intereselor apărării ţării.

»Nu greşesc, domnilor, când afirm că 99 de procente ale deputaţilor din camera aceasta au promis alegătorilor serviciul de doi ani. Ei bine, sunteţi acuma aici în majoritate, în frunte cu miniştrii d-voastră. Şi tăceţi cu toţii. Şi nime nu ni-a dat explicaţia de ce în veacul al 20-lea un soldat nu poate fi instruat după cuviinţă în doi ani, ci trebue ca trei ani să stea departe de trebile sale, uitându-şi poate chiar şi meseria pe urmele căreia trăieşte?

»Fireşte întroducerea serviciului de doi ani îşi are condiţiile sale; n'aveţi, însă, decât să clădiţi şcoli corespunzătoare pe seama tuturor naţionalităţilor, daţi-le instrucţie, obligaţi ofiţerii să înveţe limba naţionalităţilor, şi nu va trebui să ne mai temem, că feciorii nu vor putea învăţa cele 70—80 cuvinte de comandă germană.«

Oratorul insistă apoi pe larg asupra *mizeriei materiale*, cu care se luptă ofiţerimea în urma multelor îndatoriri ce le impune spiritul de castă. Urmarea acestor îndatoriri, dela cari nu se pot sustrage, este că se îngloadă în datorii.

Trecând apoi la chestiunea *serviciului de doi ani* oratorul zice următoarele:

»In câte-o familie de multe ori sunt trei feciori. Şi nu arareori s'a întâmplat nenorocirea, că dintre aceşti trei cel mai mare, cel mai puternic, a emigrat în America, iar ceilalţi doi au fost siliţi să între în armată pe trei ani, iar bieţi părinţi au rămas fără orice sprijin. Vă întreb, domnilor, n'ar fi oare pentru oamenii aceştia o binefacere adevărată dacă s'ar întroduce serviciul de doi ani şi în cursul acestor ani o instrucţie mai intensivă? Având în fruntea lor oficeri umani, feciorii îşi dau mai multă silinţă şi lucrează mai cu voie, dacă ştiu, că peste doi ani se pot întoarce în comuna lor natală«.

Autorul cere apoi ca *instituţiunea duelului* să fie reformată, deasemenea şi *codul penal militar*, arătând, că acesta e învechit, ne mai corespunzând relaţiunilor actuale.

In continuare dep. Pop cere *respectarea limbei române* în armată şi pretinde ca în toate centrele să fie preoţi, cari să înveţe pe feciori *religiunea în limba lor maternă*. In ce priveşte *limba de regiment* oratorul cere, ca să nu se ia nici o dispoziţiune, care ar putea vătăma grav drepturile poporului, dispoziţie prin care poporul s'ar putea înstrăina de către instituţiunea armatei.

D. Dr. Şt. C. *Popp* încheie discursul său în următorul mod:

»Onorată Cameră! Cerinţele umanismului, făcute aci cunoscute, noi popoarele mai mici nu numai că le simţim mai bine, ci aşteptăm cu dor să vedem dacă nu căpătăm şi noi ceva din ele. Aşteptăm mai ales să vedem dacă se vor lua măsurile referitor la dreptul penal. Atrag atenţiunea conducerei armatei şi asupra instituţiunei

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Într'un an.

In anul acela părea că se împrăştiase printre oameni un gând de răsvrătire. In satele, tăcute până acuma, glasurile ţăranilor răsunau puternice, mâniate; femeile se strângeau şi ele lângă bărbaţi, ascultând, îngrijate, ce se vorbea. Lumea era sătulă de năcazuri, de nevoi, de viaţa aceasta de şarpe, de viaţa târâtă prin noroiul năcazurilor, pe care o duce cea mai mare parte dintre oameni. Nu mai voiau legile care îi asupreau, nu mai îngăduiau străinii pe lângă dânşii, care-i sărăcise; sufletul le aştepta alt traiu, după cum pământul aştepta razele calde ale soarelui să cadă de sus. In unele părţi se ucisese unii pe alţii. La muncă nu eşise nimeni, şi pe ogoarele pustii, care fumegau, în locul plugarilor, se strecurau tăcute, pâlcuri, pâlcuri de soldaţi, chemaţi să ţie liniştea. Iar pe de-asupra, în adânc, lunecau şirurile de cocoare ce se întorceau.

In Şcheia Romanului începuse oarecum să fiarbă lumea. Şi 'n seara aceasta caldă, îmbibată de mirosul umed al ţarinelor desmorţite, în căsuţa joasă a lui Moş Simeon, flăcăii încunjurară pe acest bătrân vestit în glume şi 'n sfaturi. Moşneagul, ca de vre-o şaptezeci de ani, un popândoc, cu capul cât un pumn, şi cu glasul gros ca de buhai, că ţi se părea că vorbeşte din pântece, căuta să-i liniştească.

Un băetan voinic, roşcovan, strâns într'un chimir lat de două palme, ţipă:

— Ne-o calicit pe toţi; ne-o luat şi pânea de nafură, jivina asta; trebue să-i sucim gâtul!

Şi-un alt flăcău se 'nfuriă şi dânsul:

— Pe a Maliţii l'o vârât în groapă; ce d-ta nu ştii, moş Simioane? — că întâiu i-o păpat păpuşoii, pe urmă i-o pus mâna frumuşel pe vite; cu momeli, cu şiretlicuri, l'o lăsat pe drumuri, şi omul şi-o dat de scârbă duhul. Păi!

Şi altul adăogă:

— Da' pe d-ta, moşule, eu te-am calicit, sau altul? Tot Moişă. Pe tot satul l'o calicit. Eu îl omor ca pe un câne, ştii ce? uite-aşa!

Şi flăcăul răsuci pumnii, ca şi când ar fi strâns într'ânşii gâtul crâşmarului din sat.

Moş Simeon zise:

— Lasă! moartea e lăsată să vie numai dela Dumnezeu. De moarte, măi băete, nu vorbi.

Băetanii tăcură; atunci Tănase îşi dădu părerea:

— Măi, eu zic să-i tragem jidanului un pui de bătaie, o scărmăneală ca aceea. Iacă!

Câteva glasuri se împrăştiară repede:

— Să-i tragem, măi Tănase!

— D'apoi cum!

— Ia aşa, mai ghine; şi să isprăvim treaba.

Dar Moş Simeon ridieă mâna, să facă tăcere, şi zise:

— Măi, copchiilor, măi! Nu fiţi tehui! Şi dacă lă-ţi bate, ce-o să hie? Ha? O să zacă pe coaste o lună-două, şi tot pe capul nostru o să rămâie; şi iar o să ne calicească: pe mine, pe tine, — Tănase, pe tine, Vasile, — pe toţi.

Ceilalţi căzură pe gânduri:

— Aşa-i, aşa-i!

Moş Simeon zise iar:

— Ba stai să vezi! Azi mi-a spus notarul, că în Miclăuşăni o tras cu puşca soldaţii, de-o ucis doi oameni.

Un glas făcu speriat:

— Îra!

— Poi, urmă bătrânul, o tras, măi; ce tu n'ai trage dacă-i o r d i n? Tragi, că n'ai ce face. O să tragă şi la noi, şi-o să mă ucigă: pe mine, pe tine — măi Tănase, pe tine — măi Vasile.

— Şi moş Simeon scutură din cap:

— O să ne ucigă, d'apoi ce crezi! Şi t a r t a r u l tot aici o să rămâie. Dă! voi ce ziceţi, măi băeţi?

Flăcăii tăceau Unul mai dela o parte întrebă:

— Aşa-i, moşule, cum zici 'mnetale, da atuncea ce să facem?

Moş Simeon dădu pe băeţi la oparte şi se aşeza pe marginea patului, că ostenise decât stătuse în picioare, apoi se gândi o clipă şi începù să râdă singur, uitându-se de jurîmprejur.

Tănase se bucura: spuse către ceilalţi:

— O chitit-o, o chitit-o moşneagul, ia să vedeţi!

— Hă-hă-hă! o chitit-o! — răspunse unul, şi flăcăii începură să rîdă în gura mare, numai gândindu-se la ce ghiduşie putea să aibă în capul lui, moş Simeon.

Moşneagul îşi scoase pălăria, o puse alături, o alintă cu mâna pe deasupra, ca pe un copil, apoi vorbi:

— Apoi, feţii mei, i-am aflat eu leacu.

După asta se ridică repede, ca un titirez, veni în mijlocul flăcăilor, îi adună împrejur, aşa, cu o învârtitură de braţ, ca şi cum ar fi cosit, apoi le spuse:

— Il facem d u s, mă!

Flăcăii nu 'nţeleseră, dar moşneagul îi desluşi:

— Mâne, până 'n zori, să hiţi la

de interpret, care dă ansă la cele mai mari abuzuri, atât în procedura penală militară, cât şi în cea civilă. Instituţiunea aceasta mai ales la armată nu mai poate exista. Poftim a împărţi ofiţerii astfel, ca trebuinţa aceasta să nu mai fie! Nu suntem etnografic atât de amestecaţi, încât să nu fie cu putinţă categorizarea ofiţerilor după naţionalitate, ceeace dacă s'ar face, instituţiunea înterpreţilor, care de multe ori dedea ansă la neînţelegeri, ba chiar şi la »Iustizmord«, ar putea deveni de prisos. (Zgomot)«... Proectul de lege din chestiune nu-l pot primi, ci mă alătur la propunerile făcute, cari au de scop bunăstarea poporului recomandând mai ales propunerea, d-lui deputat Brediceanu, în care se pretinde reducerea serviciului militar de doi ani, cu atât mai ales, cu cât toţi membri Camerei au luat acest angajament înaintea alegătorilor. Nu primesc proectul. (Aprobări în centru).

O propunere în cauza şcoalelor noastre.

Dăm loc următoarei scrisori ce o primim dela d-l George Vlassa, preot militar, în cauza şcoalelor noastre. Ea conţine o propunere ce o face d-sa pentru salvarea lor, la care nu putem decât să aderăm, deschizând totodată în coloanele noastre discuţie asupra ei:

Eger, 18 Ianuarie st. n. 1908.

Stimată Redacţiune!

In Nr. 1 din anul curent al ziarului ce dirigiaţi, între ştirile zilei cetesc, cum lăudaţi acelea comune, cari în sfatul lor au hotărât urcarea salarului învăţătoresc la suma cerută de articolul de lege XXVII din anul espirat şi apoi în urmă adaugeţi refrenul: »Să auzim cât de multe veşti bune.«

E just şi merită laudă publică acelea comune, cari la îndemnul conducătorilor lor — lăsând a fi capacitate — decid fără de nici un scrupul în şedinţele lor, ca să-şi scape şcoala de pericolul ce o ameninţă numitul articol de lege.

Am meditat şi eu mult aspura dezastrului, ce fără de cea mai mică îndoială va veni preste şcoalele noastre, dacă conducătorii lor vor fi nepăsători ori vor fi neconsideraţi de mulţimea nepricepută şi ignorantă. Pentru că nu-i iertat să uităm nici un minut, că încă în multe ţinuturi poporul în neştiinţa lui, sau de cele mai multe ori dus în rătăcire de către cei răuvoitori, gândeşte, că răul de care este ameninţată şcoala şi de care fu prevestit prin conducătorii lui naturali adecă prin preoţi şi învăţători, nici poveste să se poată delătura vreodată.

S'au să spunem adevărul, poporul e sărac şi amărât, încât abia poate învinge plătirea multelor impozite şi dări ce i-se cer de către stat, dară pentru cari fără milă e executat până la perina de sub cap. Prin urmare, cu ce inimă să mai pretindem dela el, ca să mai sacrifice ceva şi pentru şcoală, când vedem bine, că abia o duce de pe o zi pe alta, sdrenţos, flămând ca vai de capul lui, încât trebue să te doară inima, când 'l vezi într'o stare aşa de lipsită, decăzut trupeşte şi sufleteşte, vrednic de compătimirea lumei.

După ce am anticipat cele înşirate şi după mai multă meditaţie, mi-a venit un gând, prin ce am putea ajuta cauzei — lăsând la o parte bietul popor — luând noi inteligenţa în mâna noastră tot lucrul arătându-i un exemplu de jertfă, adusă pe altarul naţional, care i-ar dovedi, că nu în dar ne-a crescut prin ce ni s'a luminat mintea, ca să ştim judeca cu mai mult rezon decât el într'o cauză de aşa mare însemnătate şi sfântă, cum este şcoala, căci singur şcoalei datoreşte unul fiecarele din noi, ceeace este.

In consecinţă eu propun, ca *fiecare individ inteligent din sânul poporului român, care posede acţii pe la oare care bancă de ale noastre — dividenda — ce i se va hotărî prin adunarea generală din acest an* — dacă nu pe doi ani — părerea mea ar fi pentru doi ani — *să o sacrifice pentru a forma un fond mare* — numit *fondul cultului poporului român din regatul ungar.*

Din acest fond apoi, fără ca să mai fim siliţi a grămădi sarcini în spinarea năcăjitului popor, am ajunge la putinţa, de a putea urca salarele învăţătorilor precum cere legea apponyiană şi a adoptat şcoalele, unde până azi nu ar fi adoptate şi corăspunzătoare prescriselor legei.

Pe calea asta, Domnule Redactor! dacă glasul meu ar fi primit de cei competenţi, către cari apelez cu toată căldura şi inima unui fiu al poporului român, ai auzi cea bună veste din lumea întreagă, care ar fi capabilă de a salva nu numai şcoala noastră de orice primejdie, dară ar convinge lumea cultă, că întru adevăr suntem un popor vrednic de libertate, vrednic de a fi considerat între popoarele Europei.

George Vlassa.
preot militar.

ŞTIRILE ZILEI.

— 11 Ianuarie v.

Succesul unui savant român la Paris, Marţia trecută şi-a început, la Sorbonna cursul despre »*Teoria Istoriei*«, d. A. D. Xenopol, membru al Academiei Române, profesor universitar, invitat de consiliul profesoral dela facultatea de litere din Paris. Se ştie că d. Xenopol este o autoritate în această materie. Erau de faţă Liard, rectorul universităţei, Croiset, decanul facultăţii, profesorii Boutrox, Lucher, Haumant, Fister, Regnier. D. Croiset a recomandat auditorului pe conferenţiar făcându-i cele mai mari elogii. Sala nu mai încăpea de lume, printre care numeroşi români. Asistau şi d-nii C. Dissescu, Ghica, ministrul României, Gaston Deschamps, criticul dela »Le Temps«, etc. Sfârşitul prelegerii a fost acoperit de furtunoase aplauze. In fiecare Marţi şi Sâmbătă va continua acest curs, care aduce României un incomparabil folos moral.

In cazul dela Cernova, ministrul de interne Andrassy a luat o dispoziţie, ce trebuia să-o ia de mult, ordonând ca fisolgăbirăul *Andahazy* să fie pus în cercetare disciplinară în urma incidentului dela Cernova.

Cu unie. D-şoara Aurelia *Bătăcui* şi dl Alexandru *Morariu* ne anunţă cununia lor, care se va serba Duminică în 26 Ian. a. c. st. n. la oarele 3 p. m. în biserica gr. cat. din Benic. — Benic, Ianuarie 1908, Ohaba.

Socialiştii din Braşov au convocat pe ziua de Dumineca 13 Ian. v. ora 2 jumătate după amiazi o întrunire în berăria oraşului. La ordinea zilei este pusă chestiunea reformei electorale.

Procesul în chestia insultărei damelor române în Parlament. Citim în »Lupta«: Deputatul săcui Nagy György după ce insultase damele române în galeria Camerei, ne-a mai intentat şi nouă un proces de presă pentru calomnie. Azi, Mercuri, d-nul Lucian Bolcaş a fost ascultat la judele de instrucţie, primind responsabilita ea ca autor al articolului cu pricina. D-nul Lucian Bolcaş a solicitat admiterea dovedirei cerând a se asculta ca martori: d-na văd. Maria Rákoczi din Remete-Chioar, d-na Eleftera Mihali din Dej, d-na Lucia dr. Cosma din Timişoara, d-na Elena dr. Vaida din Olpret.

Pentru masa studenţilor români din Braşov s'au mai făcut următoarele contribuiri: Intru amintirea răposatei sale soţii Victoria G. Russu n. Oncioiu, dl George *Russu* 20 cor., întru amintirea răposatei lor fiice Victoria G. Russu n. Oncioiu, părinţii *Iosif şi Paraschiva Oncioiu*, 20 cor. — In loc de A. n. f. dl Teodor *Medan* şi soţia sa Emilia din Cap. Mânăstirii 4 cor., dl Ioan *Gligore* notar cercual în Veneţia inf. 3 cor., *corul local bisericesc* din Mehadia 40 cor., d-na I. *Paraschiv* n. Mihali din Sebeşul-săsesc, în memoria neuitaţilor ei răposaţi Ioan, Grigoriu şi Ana 10 cor.

Primească generoşii donatori cele mai călduroase mulţămite. — *Direcţiunea gimn. gr. or. român.*

Primarul dr. Lueger este iarăşi greu bolnav. »Rathaus-Corespondenz« spune că dr. Lueger şi în decursul zilei de Miercuri a fost foarte neliniştit; a avut dureri de cap în grad mare şi sara a avut mari dureri la beşică. Indispoziţiunea stomacului s'a mai ameliorat.

Influenţa grasează de câtva timp în Viena şi se întâmplă cazuri de îmbolnăvire neobişnuit de multe. Cauza se zice a fi schimbarea rapidă a vremii şi variaţia ei, care s'a schimbat de multe ori repentin una după alta până la 16°. Această boală e periculoasă, într'ucât se complică cu pneumonia. Se recomandă celor ce au suferit de influenţă, ca după restabilirea lor să nu părăsească locuinţa lor, decât după câteva zile şi şi atunci, numai când e vreme bună.

Câte nenorociri s'au întâmplat în anul trecut în America. »Tribuna« din New-Jork publică statistica următoare: In urma diferitelor nenorociri şi accidente au murit 36.612 de oameni iar 21.307 au fost răniţi. Din cauza cutremurului de pământ au murit: 21.512 şi au fost răniţi 3092; exploziilor în fabrici 5.086 morţi şi 2.721 răniţi; vifor şi inundări 4.209, răniţi 1.639; deraiări de trenuri 811 morţi şi 1.639 răniţi; automobilele au omorât 229 şi au rănit 704 persoane. Cu arme de foc au fost omorâţi 197 şi 3.978 răniţi; prin altfel de nenorociri au fost omorâţi 2761 de persoane.

Necrolog. In 19 Ianuarie a încetat din viaţă *văd Ana Petrovici*, născ. Crenian, în etate de 76 ani. Inmormântarea a avut loc în 21 Ian. Odihnească în Pace!

Societatea academică »Junimea« din Cernăuţi, invită la balul care se va aranja Joi, la 6 Februarie st. n. 1908, în localităţile societăţii filarmonice. Preţul de intrare 8 cor. de persoană, lojă 40 cor.

Din America. Cetim în ziarul »Românul«: Aducem la cunoştinţa prietenilor noştri, că dl director Vasiliu *Moldovan*, a părăsit ziarul »Românul«. Nu din cauza de divergenţă ori neînţelegeri, ci din cauza că administraţiunea n'a fost în stare să suporte pretensiunile d-lui Moldovan. El crede că desvoltând o activitate proprie, va ajunge mai bine la scop.

Donaţiuni. Pentru bucătăria poporală a dăruit dl Frideric Czell 51 litre de oţet, dl Samoil Fischer 5 ferdele de cartofi. Primească domnii donatori mulţămitele noastre. *Prezidenta.*

Reuniunea maghiară de binefacere din loc va aranja în 2 Febr. n. a. c. un bal — magyar bál — în toate sălile Redutei orăşeneşti. Inceputul la 9 oare. Biletele, cari se pot cumpăra la: Fraţii Simay, la Király L. şi seara la casă, costă pentru persoană 3 cor.; bilet de familie (valabil pentru 3 persoane) 8 cor.; bilet de balcon 5 cor.

Gabriele D'Annunzio, care a ţinut zilele trecute cunoscutul toast de coloare politică şi a căruia nouă dramă »*Nave*« (corabia) ce s'a reprezentat de curând în Roma, a dobândit un succes aşa de mare, este unul din oamenii de lume italieni, care să preocupă mai mult de toaleta lor. Iată ce scrie despre el un indiscret raportor dela ţărmul Tibrului: D'Annunzio are în garderoba sa 72 de cămăşi, 12 duzine de perechi de ciorapi de toate culorile, de aţă şi de mătase, pălării, haine de serate, smokings, jachete nenumărate, 48 perechi de mănuşi pentru stradă, 24 perechi pentru serate, 8 ploiere, toate în culoare violetă, 10 umbrele de soare, toate verzi, 20 duzine de batiste, 150 cravate, 10 vestoane de casă, 15 perechi de ghete — aceasta e modest — fără a socoti cele 6 perechi de pantofi noi. Un mare senior în toată accepţiunea cuvântului.

Tinerimea română din Fildul de jos invită la producţiunea declamatorică teatrală, ce o va aranja Duminică în 2 Febr. st. n. 1908 în sala şcoalei din Fildul de jos.

Căsătoria Szechenyi-Vanderbilt. Făcuse mare senzaţie, că fotograful Relly din New-York a părăsit pe contele Szechenyi, mirele d-şoarei milionare Vanderbilt, pentru leziune corporală. Relly a afirmat în acuza lui, ce-a lansat-o în contra contelui încă înainte cu câteva luni, că atunci când a voit să fotografieze la expoziţia de cai pe Szechenyi, acesta l'a lovit cu bastonul peste frunte. Relly ceruse chiar, ca contele ungur să fie pentru 'acesta arestat, dar judele poliţian mr. Finn, nu i-a încuviinţat cererea. A fost mare dezamăgirea, când

---

crâşmă, cu harabalele, toţi în păr, — câţi sunteţi voi aici? Treisprezece, — număr afurisit, o să-i meargă rău jidanului, — mai luaţi încă şapte harabale, să fie douăzăci: îi încărcăm calabalicul, îi cucuiem şi balabusta deasupra, şi cu el la Târgu-Frumos... Il mutăm mai nainte de Sfântul Gheorghe, cu nepusu 'n masă. Iac'aşa!

— Am spus eu c'o chiteşte moşneagul, — zise flăcăul ce vorbise mai dinainte. — Halal plan!

Şi Tănase, de bucurie, se umfla în chimir:

— Să trăeşti, moşule, că bun cap mai ai; aşa, îl strămutăm noi.

Apoi flăcăul se pleca la urechea bătrânului şi spuse, ca să-l audă şi ceilalţi:

— Da vr'un ghiont, doi? Ha?

Moşneagul se scărpina în cap, socoti şi zise şiret:

— Incap ş'aceia în harabale!

Toţi începură să râdă. Apoi lăsară pe moşneag la el acasă, şi flăcăii se duseră se puie la cale cele de trebuinţă...

De-abia se mija de ziuă. Sătenii aflaseră toţi, şi se adunaseră în faţa crâşmei. Douăzeci de hărăbăli trăseseră unele lângă altele, pe tăpşanul din preajma tiudei; boii erau împodobiţi cu frunzare.

Flăcăii, cu moş Simeon în frunte, aşteptau la uşă.

In sfârşit se auzi un scrâşnet de cheie, uşa se deschise încet, şi crâşmarul numai în cămaşă, cu căciula 'n cap, rămase încremenit în prag. Ţăranii se uitară la el şi par' că nu-l mai cunoşteau: ochii, verzi, îi eşiseră în afară de supt sprâncenele stufoase, negre; gura îi rămase deschisă, ca-'ntr'un început de căscat. Barba, încâlcită de perna pe care dormise, mustăţile căzute pe buză. Iar mâna dreaptă îi înlemnise ridicată în sus, cu cheia înainte, aşa cum o scosese din broască.

Moş Simeon se înclină adânc:

— Bună diminecaţa, jupâne.

Flăcăii făcură la fel, dintr'odată:

— Bună dimineaţa, jupân Moisă:

Crâşmarul însă nu putea răspunde nimic.

Moşneagul zimbi şi făcu semn flăcăilor să-l lase pe el să vorbească:

— Iacă, jupâne, am venit, cum ne-o fost vorba, să te mutăm, la cumnatul dumitale, la Târgu-Frumos.

Şi arăta cu mâna:

— Iacă harabalele.

Crâşmarul par'că visa; bâigui:

— Harabalele?

— Hîhî! făcu un flăcău; harabalele!

— Târgu-Frumos?

Intreba iar Moişă, ameţit.

Moşneagul se arăta îngăduitor:

— Par'că aşa vorghisăm; da dacă ţ'ai schimbat gândul te-om duce ş'aiurea. Boii is boi, te duc şi peste graniţă.

Şi făcu din ochi la flăcăi. Apoi adăogă:

— Hai, scoală şi pe jupâneasa Malca, să dee şi dânsa mână de ajutor, că de, ca femeia, ştie tot lucruşorul la locul lui.

Crâşmarul se desmetici, lăsă mâna în jos; mintea lui deprinsă cu întorsăturile vorbei, întorsături prin care de atâtea ori dăduse oamenilor să înţeleagă cea ce nu vroia să le spue dea-dreptul, deprinsă cu socoteala şi cumpănirea cuvintelor pe care dânsul le vindea, ca' şi pe marfa din dugheană, se făcu o lumină: înţelese unde bătea moşneagul, pricepu, că trebue să plece. O clipă şi fu de-ajuns ca să'şi dee seama de primejdia grozavă în care intrase, să'şi amintească de cele ce auzise, că se întâmplase prin împrejurimi, şi spăimântat, să nu păţească şi dânsul ceva, strigă repede:

— Malcă, Malcă!

Femeia alergă despletită, tehuie de somn: când văzu ţăranii, împreună mânile şi se rezimă de perete, suspinând:

— Vai, vai!

Dar bărbatul ei o scutură de umăr, şi-i vorbi apăsat, să-i dee să 'nţeleagă:

— Malcă, noi ne mutăm... Noi ne mutăm de-acu, la cumnatu... la Târgu-Frumos... Iacă harabalele... dă şi mata ajutor.

— Eu aş zice că mai nainte să cinsteşti băeţii cu câte-un rachiu, că uite, şi pe mine mă sgârâe 'n gât.

Crâşmarul se făcu îndată nevăzut, apoi se întoarse cu o sticlă mare, şi cu nişte pahare. Incepu să toarne, mâna îi tremura şi paharele jucau pe tablăluţă. Flăcăii beură, apoi mosneagul îşi sterse mustăţile, şi strigă odată, că femeia trasări:

— Hait! la treabă.

Crâşma se umplu într'o clipă, ca un furnicar; scaunele, mesele, butelcile, damigenele, toate treceau din mână în mână. Cei de-afară le luau şi le aşezau binişor în paiele din hărăbăli. O damigeană cu vişinată se sparse, vişinile se împrăştiară pe jos. Atunci Malca alergă repede, se puse pe brânci să le culeagă; cum sta plecată, cozile i se târâiau pe lutul ud. Un raft întreg se plecă, mai să cadă, atunci unii dintre flăcăi îl sprijiniră, iar ceilalţi aruncară, în panere, toate, unele peste altele: smochinele cu orezul, zahărul, cu scorţişoara şi piperul. Crâşmarul umbla pe dincolo, închisese uşa, să nu-l vadă nimeni ce face. Tănase, chemă pe moş Simeon, să'i spuie:

— Işi scoate bănetul, moş Simeon.

Bătrânul dădu din mână:

— De capu' lui să hie, măi băiete că-s bani blăstămaţi.

Apoi uşa se deschise şi crâşmarul eşi, cu sânul şi buzunarele pline doldora. Ţăranii se făcură că nu-l vede.

(Va urma.)

s'a auzit că în 21 a lunei c. fotograful şi-a retras pâra. După ce s'a vestit aceasta lui mr. Finn, acesta a zis râzând: — »Aşa se sfârşeşte un proces faimos — fie ca să fie urmat de o lună de miere fericită. Acum au-mi mai rămâne, decât să felicit pe contele Szechenyi la căsătoria sa«. Deoarece învoiala s'a făcut între părţi înainte de pertractare, contele Szechenyi a fost dispenzat de a mai apărea în sala tribunalului.

Refuzarea estrădărei a doi Ruşi, cari au fost arestaţi Sâmbăta trecută la gara de nord din Paris, face oarecare senzaţie. Cei arestaţi sunt rusul Borissuk şi tovarăşa lui Fanni Zampolska, apărătorul lor este advocatul şi deputatul socialist Viln. In ce priveşte pe Zampolska au învins argumentele apărătorului, că tânăra fată n'a părăsit de 2 ani Parisul, că prin urmare n'a putut nicidecum să participe în mod activ la atentatul asupra băncii din Tiflis. In cât pentru Borissuk apărătorul lui a susţinut, că atentatul din Tiflis are un caracter politic şi nu a unei crime, deci acuzatul Borissuk ori cât ar fi participat la acest atentat, se poate bucura de dreptul de azil în Franţa. Justiţia franceză s'ar fi putut ocupa de acest caz numai atunci, dacă Borissuk ar fi întrebuinţat bancnotele furate în Franţa, s'au ar fi făcut încercări în această privinţă. Aceasta însă nu s'a putut dovedi. Borissuk după legile existente în Franţa, nu poate fi dar urmărit nici pentru tăinuirea de lucruri furate. El afirmă că bancnotele, despre a căror origine nu era dator să aibă cunoştinţă, i-s'au trimes de către partidul revoluţionar din Rusia la Paris, cu însărcinarea de a le duce unui om de încredere la Londra. In momentul când a vrut să ducă la îndeplinire însărcinarea, a fost arestat. Avocatul Vilne şi-a prezentat escepţiunile sale şi ministrului de justiţie Briand. Acesta a conferit cu ministru preşedinte Clémenceau. Rezultatul a fost anchetarea cercetării şi liberarea celor arestaţi. Amândoi au fost expulzaţi din Franţa şi duşi la graniţa belgiană.

»Mijlocitorul« este numele unei noue reviste bilunare pentru mijlocirea afacerilor de comerciu. In articolul către cetitori se spune cum se pot vinde bine, pentru preţuri mai bune ca în provincie, cerealele, cărnurile, ouăle, galiţele, untul, brânza etc. In revistă se dau articole din medicina veterinară, din economia de casă, etc. se publică preţurile din hala centrală, dela toţi articolii de economie, pentru cari se vând în capitală. Revista este recomandabilă fiecărui econom român. Costă la an 2 cor. şi se poate comanda dela administraţia foii István-ut 6.

Creioane de cartofi. Confecţiunea de creioane sau de lemn de creioane, consumă cantităţi considerabile de lemn şi mai cu seamă de lemn de cedru. Acest lemn e costisitor şi greu de procurat. De altă parte e foarte dificil de a afla o materie lemnoasă, care poate fi tăiată si să nu să rupă brusc sub cuţitaş. Cedrul răspunde acestui desiderat, dar cum am zis, nu se află nici el în cantităţi neţărmurite. De aceea de mulţi ani i-se caută un succesor şi s'a întrebuinţat hârtie în loc de creion, dar cu puţin succes. Acum s'a format în străinătate o companie pentru a lansa o invenţiune nouă; lemnul se constitue dintr'o materie compactă, a căruia ingredient principal e scos din cartofi. Invenţiunea a devenit azi absolut practică, zice »Revue Scientifique«, şi creioanele de cartofi se fabrică în mari cantităţi. Din punct de vedere al dimenziunilor, al aspectului şi al formei, aceste creioane nu se deosebesc de loc de celelalte, sunt încă puţin mai grele, se pot tăia mai uşor decât acelea din lemn şi preţul lor de fabricaţiune e mai mic.

Reuniunea română agricolă din Sibiiu.

(A 19-a adunare generală.)

— 6 Ianuarie 1908.

Duminecă, în 29 Dec. n. 1907, comuna Câlnic, de lângă Sebeşul-săsesc, a avut rara fericire de a primi pe trimişii »Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiu«, cari aveau să-şi dea sama de lucrările săvârşite de această harnică reuniune în 1906, care este al 19-lea an de când ea lucrează spre binele şi mulţumirea obştei. Adunarea s'a ţinut în sala mare a pomposului edificiu şcolar, fala Românilor din Câlnic, care de data asta s'a dovedit de prea puţin încăpătoare, căci la adunare a participat aproape întreaga obşte a noastră din Câlnic şi câţiva reprezentanţi ai comunelor învecinate.

Comitetul central al Reuniunei a fost reprezentat la adunare prin d-nii: R. Simu, membru în comitet şi totodată president al adunării generale, Nic. Iosif, înv. în Aciliu şi membru în comitet, Aurel Cosciuc, conducătorul şcoalei economice conzistoriale din Sibiiu şi Vic. Tordăşianu, secretarul Reuniunei.

D-l R. *Simu*, bineventând participanţii, cari au ţinut să se prezinte în număr atât de mare la aceasta lucrare folositoare a Reuniunei noastre agricole, face istoricul desvoltării diferitelor popoare pe treptele înaintării şi stărue asupra întocmirilor economice şi financiare, create în diferite timpuri pentru uşurarea şi pentru bunăstarea şi înaintarea poporului muncitor. Scoate la iveală aşezămintele culturale ale noastre, arată scopurile de ele urmărite şi laudă hărnicia ţăranului nostru, care le preţueşte, le sprijineşte şi se mândreşte cu ele. Trecând la instituţiunile noastre economice, scoate în relief lucrările mai de căpetenie, săvârşite de Reuniunea noastră agricolă în cei 20 ani de existenţă ai săi. De încheiere, punând în vedere, că Reuniunea are să dea seamă astăzi de lucrările din 1906, declară adunarea generală deschisă.

Secretarul *Tordăşianu*, pune în vedere, că după praxa introdusă la reuniune, peste părţile formale şi puţin folositoare pentru economi ale adunării generale se va trece repede ca astfel să se poată folosi cât mai mult din timp pentru prelegerile practice, ce se vor ţinea pentru economii noştrii, cari mai ales acum, în timpul de iarnă, când nu-i bat gândurile lucrurilor câmpului şi sunt şi odihniţi după greul muncii din toamnă, sunt mult mai primitori de sfaturi bune. După ce raportul general este tipărit şi distribuit între membrii, d-l Tordăşianu, în schiţarea lui arată, că Reuniunea în 1906 a ţinut în Apoldul rom. prima expoziţie de copii, aranjată cu scop de a cunoaşte împrejurările de traiu ale poporului, de a cunoaşte ce preţ pun părinţii pe copiii lor, fiitori muncitori ai noştri, cum îi îmbracă, cum îi hrănesc, cum îşi îngrijesc locuinţele, cum îmbrăcămintea, în ce măsură poartă de grije de curăţenia şi de sănătatea trupului şi celelalte, dela cari atârnă puterea de viaţă a omului. Expoziţia, la care au alergat fruntaşi din aproape toate comunele din cerc, a reuşit peste aşteptare şi ea a dat prilegiu şi altora de a se gândi la aranjarea de asemenea expoziţii. Intre copiii premiati s'au împărţit 204 cor. premii,

In cele 2 snburbii ale Sibiiului şi în comuna Cristian, reuniunea a ţinut întruniri agricole, unde s'a vorbit despre însoţiri de ale economilor pentru a se putea provedea cu bani ieftini, trebuincioşi la lucrările lor, mai departe despre strupărit, cultura viilor, etc.

In comuna Săsciori s'a ţinut a 16-a expoziţie de vite de prăsilă, unde s'a vorbit despre vitele de soiu ales, despre hrănirea şi îngrijirea lor. La expoziţie au participat economi din 8 comune cu vitele lor. Premii s'au împărţit în sumă de 200 coroane.

(Va urma.)

ULTIME ŞTIRI.

Budapeşta, 24 Ianuarie. In şedinţa de eri a dietei s'a primit în general proiectul contingentului de recruţi. Contra au votat disidenţii, naţionaliştii şi democraţii. Punându-se la vot propunerea dep. C. *Brediceanu* ca guvernul să ia imediat disposiţii pentru *introducerea serviciului de 2 ani*, majoritatea o respinge. Pentru au votat naţionaliştii, disidenţii şi democraţii. Faptul acesta a făcut pe deputaţii koşutişti să exclame, că disidenţii au pactat cu naţionaliştii. Aceste observări au făcut pe dep. *Lengyel* să ia cuvântul în chestiune personală. Lengyel declară, că introducerea serviciului militar de 2 ani a fost un punct însemnat al programului koşutist, care, durere, acum este abandonat. Protestează în contra afirmării, că disidenţii au pactat cu Croaţii şi cu naţionaliştii. Fiecare deputat are în cameră drepturi egale, fără considerare la naţionalitate. Prin urmare noi (disidenţii) putem vota unii cu alţii la un loc, când cer aceasta interesele patriei.

Trecându-se la desbaterea pe paragrafi dep. Nagy G. şi Lengyel critică titlul şi presintă modificări, cari după răspunsul dat de ministrul Iekelfalussy, se resping. S'a trecut apoi la desbaterea §-lui 1. Nagy G. critică spiritul care domneşte în armată, care este contrar intereselor şi aspiraţiilor maghiare. Bozóky (disident) critică spiritul austriac ce e în sânul honvezimei. Fiind timpul înaintat, şedinţa se închide.

Budapesta, 24 Ianuarie. Din Szabadka se telegrafiază că, în afacerea *fraudei comise de banca „Handels gewerbebank", cu un bilet al loteriei ungare*, care câştigase lotul cel mare de 1 milion de coroane, parchetul a terminat ancheta şi a înaintat dosarul tribunalului. Ancheta a stabilit vinovăţia casierului, comptabilului şi a unui alt funcţionar al băncei. Frauda s'a comis în chipul următor: o persoană cumpărase dela numita bancă un bilet în rate. Biletul acesta câştigase premiul de 1 milion fără ca posesorul să fi aflat despre aceasta. Când posesorul biletului se prezentă ca să ia un bilet de clasa următoare, i-se dete un alt număr fără a i-se pomeni de câştig, iar biletul câştigător fu oprit de casier. Observând mai târziu înşelăciunea, posesorul biletului depuse plângere la parchet.

Budapesta, 24 Ianuarie. Luni se încep în Viena desbaterile în delegaţiuni. Din cauza aceasta dieta ungară nu va ţinea şedinţe în primele trei zile ale săptămânei viitoare.

Budapesta, 24 Ianuarie. Disidenţii au ţinut eri o conferinţă, în care s'a hotărât, ca să se constitue într'un partid opoziţional pentru combaterea revizuirei regulamentului Camerei.

Bucureşti, 24 Ianuarie. Eri s'au redeschis camerele române după vacanţele de Crăciun. In şedinţa senatului d-l ministru Em. I. Costinescu a depus în aplauzele majorităţii proiectul de lege pentru monopolul vânzării beuturilor spirtuoase.

Bucureşti, 24 Ianuarie. Mai mulţi oameni de stat din Anglia au adresat M. S. Regelui scrisori, prin care se felicită atitudinea guvernului contra alcoolismului, prin măsurile ce se iau cu noua lege a monopolului cârciumilor. Conţinutul acestor scrisori M. Sa a binevoit a-l împărtăşi şi d-lui Em. Costinescu ministru de finance.

Praga, 25 Ianuarie. Se discută foarte mult aci candidatura redactoarei ziarului feminist, Carolina Mach. La început se credea că social democraţii propun această candidatură numai ca o demonstraţie pentru drepturile femeilor. Acum se asigură însă că candidatura va fi susţinută în mod serios. Carolina Mach candidează în cuartierul muncitorilor şi social-democraţii vor sprijini candidatura ei. Social-democraţii au studiat legea în amănunţime şi n'au găsit nici un articol, prin care să se stabilească că femeile nu pot candida pentru dieta ţării. Se aşteaptă cu multă nerăbdare această alegere.

Petersburg, 24 Ianuarie. Ziarul „Slovo" anunţă senzaţionala ştire, că generalul Kuropatkin va fi dat în judecata tribunalului militar, imediat după isprăvirea procesului Stössel. Kuropatkin este acuzat că a făcut declaraţiuni mincinoase în afacerea Stössel, căutând să ducă în eroare pe Ţar.

Peterburg, 24 Ianuarie. In procesul Stoessel au avut loc eri scene emoţionante. Generalul Smirnov a făcut declaraţiuni cu desăvârşire defavorabile generalului Stoessel. Cu privire la ultimele lupte ce s'au dat la Port-Arthur, generalul Smirnow a spus: „Afirm că generalul Stoessel nu a luat parte la luptele noastre, nu a luat parte la apărarea Portului-Arthur. El se mulţumea să dea porunci de departe şi să discute chestiuni de competinţă. Generalul era preocupat de ideea de a preda fortăreaţa în mâna adversarilor". La auzul acestor acuzaţii Stoessel s'a ridicat în picioare şi a declarat că generalul Smirnow nu spune adevărul. „Mărturia pe care acesta o face acum este neîntemeiată, cum a fost neadevărată şi mărturia depusă în faţa comisiunei de instrucţie". S'a pus capăt acestei scene prin chemarea nouilor martori.

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI".
Cu 1 Ianuarie st. v. 1908
se deschide nou abonament pe cuartalul prim al anului, la care invităm pe toţi amicii şi sprijinitorii foiei noastre.
Preţul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe şése luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.
Pentru România şi străinătate: Pe un an 40 franci, pe şease luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.
ADMINISTRAŢIUNEA.

Bibliografie.

Poezii poporale române de *G. Dem. Teodorescu*, licentiat în litere la universitatea din Paris şi profesor la liceele Sf. Sava şi Mateiu-Basarab. Acest op, frumos legat, format cuart mare pe 719. pagini costă 10 cor. plus porto recomandat 72 filer se poate comanda la librăria A. Mureşianu, Braşov.

Mihai Eminescu. „Poesii", c'o notiţă biografică de Ioan Sănţiulescu. Ediţia II, complectată şi adăugită. Preţul 2 lei. Porto 10 bani.

Octavian Goga. „Poesii", premiate de Academie. In Biblioteca pentru toţi sub numărul 286—287. Preţul 60 bani. Porto 5 bani.

Haralamb Lecca. „Femeea îndărătnică", comedie în 5 acte, tradusă după Shakespeare. (In Biblioteca pentru toţi. No. 284, Preţul 30 bani. Porto 5 bani.

Ecaterina Colonel Sterind. „Buna Menageră". Carte de bucate practică, care conţine recete dela cele mai fine mâncări prăjituri, gelatine, creme, conserve, dulceţuri, după bucătăria fină din România. Preţul cărţei e de 5 coroane, plus 30 bani porto.

Vasile C. Osvadă. „Băncile populare din România". Cu un adaus informativ. Preţul 1 coroană.

Bucolicele şi Georgicele lui Vergiliu traduse de cunoscutul şi apreciatul scriitor şi profesor pensionar M. *Strajanu*. Bucuresci I. V. Socecu. Se pot procura prin librăria A. *Mureşianu*. Preţul cor. 2.60 plus 10 fil. porto.

Traducerea e făcută de un bărbat competent, din cuvînt în cuvînt şi e însoţită de analisa tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnasiali, cari au fost nevoiţi până acuma a utilisa traduceri streine, de sigur se vor bucura de acéstă carte.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor respons.: Victor Branisce.

Fete tinere
dacă sunt fiziceşte debile sau dacă sufere de boale uşoare, să aibă toată încrederea faţă de
Emulsiunea Scott
având efect favorabil asupra desvoltărei lor *acest medicament* întăritor, gustos şi uşor de mistuit. Fete în desvoltare să nu negligeze când sunt debile, obosite sau indispuse se folosească acest preparat. (5)

Veritabilă numai cu marca *pescarului* ca semn de garanţie a procedureilui Scott.
Preţul unei sticle originale 2 cor. 50 b. Se capătă în toate farmaciile.

Avis!

Am onoarea a aduce la cunoștința Ón. public că am luat asuprămi **conducerea**

Restaurantului Transilvania.

Bucătărie escelentă sub îngrijirea mea proprie

VINURI bune și curate.

BERE de Steinbruch proaspătă.

Se primesc și abonamente pentru cost dus acasă.

Apelez la sprijinul On. public.

Cu toată stima

Iuon Lugoșan,
birtaș.

29,2—2.

Primul atelier român de curelărie.

Primul atelier de curelar român

VASILIE MUSCALU

BRAȘOV, Strada nouă, Nr. 7.

Am onoare a recomanda On. Public din Brașov și jur

Atelierul meu de curelărie

provăzut cu tot felul de **hamuri de lucs și pentru lucru din piele de blanc,** precum și tot felul de curele de încins, d. e. **șerpare de piele de tot felul: negre, galbine, de covor cu ținte,** care este sub conducerea mea proprie.

Se primesc și **reparaturi** de tot felul, d. e. cufere, geante de călătorie și pungi.

Totodată mai fac cunoscut, că în depozitul meu să află gata: plosci de lemn în orice mărime, îmbrăcate **în curele fine.**

Cu stimă **Vasilie Muscalu.**

Cele mai bune hamuri.

Comande se fac și prin poștă.

PREȚURI MODERATE.

NICOLAE RONCEA,

primul măestru român de apaducte, canalisări, instalații de gaz și telefoane,

BRAȘOV, Pe tocile Nr. 16,

se recomandă On. public din Brașov pentru ori și ce lucrare de **instalațiuni, canalisări și apaducte, closete, trenajații, pivnițe,** cu deosebire pentru lucrări de canalizare, closete (îmblători), conform planului de canalisare și al statutului orășănesc.

In curs de **14 ani** de când lucrez în Brașov **ori și ce lucrare** mi s'a încredințat am executat spre mulțumirea celor ce m'au onorat cu lucrări în branșa mea.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei"

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

ALEXIN

Cea mai fină

UNTURĂ DE PLANTE PENTRU FIERT, FRIPT ȘI PRAJITURI

25% MAI CU SPOR CA ORI CE UNTURĂ

PENTRU UȘOR DE MISTUIT RECOMANDATĂ DE MEDICI

VERITABILĂ

NUMAI CU ACEASTĂ MARCĂ DE SCUTIRE.

Se capătă în toate băcăniile.

ANUNCIURI
(inserțiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrisei administrațiuni. In casul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădemênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans."

FISCHER T COMP NAGYENYED

PEPINERIE DE POMI SI VITE

150.000 Pomi Roditori
1,000.000 Sujete
1,000.009 Planta pentru gard viu arbori de promenada, arbori de ornament, roze, fructe cu boaba, coniferi etc.

1 Milion altoae de vite, vita de vile Europenási Amerikaná cu su.

Specialitate: altoae de vita pentru desert.

Sub-cultura 120 jug. cat.

30.000 Pruni de Bistrita si de Bosnia oltuiti Exemplare foarte frumvase

Fára rádacina

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vêndĕtorii de cărțĭ prin orașe și têrgurĭ

este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumneḑeu"

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprinḑênd rugăciunĭ de diminéța și de séră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciunĭ folositóre 56 la numĕr pe 255 paginĭ, format octav mic.

Acésta carte de rugăciunĭ artistic legată este prima la Românĭ, carĭ până acuma se închinau din cărțĭ subred legate și ordinare. Acuma nu trebue sĕ stăm în privința acésta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalitățĭ. Prin cartea de rugăciune *„Lauda lui Dumneḑeu"* s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumósă și se póte căpĕta în diferite legăturĭ dela mai simple până la mai luxóse și tóte în preț fórte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.
Legătură trainică négră și aurită cu séu fără chip sfânt	—.90
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60
„ „ „ cu încheietóre	1.80
„ „ „ cu cadriu argintat și închidĕtóre	2.10
Imit. de fildes cu catifea și închietóre	2.65
„ „ „ cu catifea și podóbă mai mare	3.10

Vîndĕtorii de cărțĭ primesc un rabat mai considerabil.

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra *„Cartei de rugăciune" întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca* cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuțĭ, care carte format mic octav, cuprinḑênd asemenea tóte rugăciunile nóstre folositóre ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toțĭ școlarii.

Prețul acestei cărțĭ:

în pânză négră	cor. 1.—
„ „ ceva mai luxósă	cor. 1.20
„ „ format ceva mai mare . . .	cor. 1.40

Tóte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au sĕ se adreseze și vênḑĕtorii.

TIPOGRAFIA A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕḑut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și colorĭ.

CĂRȚĬ DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORĬ.

ANUNȚURĬ.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciurĭ.

BILANȚURĬ.

Compiuri, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.

Couverte, in tótă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, *INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.*

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMÊNTARĬ.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inuluĭ Nr. 30, în etagiul, îndĕrĕpt în curte. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.